

Stan na 30 listopada 2015 r.

USTAWA
z dnia 22 sierpnia 1997 r.
o ochronie osób i mienia

Rozdział 5

Wymagania kwalifikacyjne pracowników ochrony

Art. 25.

Zadania ochrony osób i mienia realizowane przez wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję w zakresie usług ochrony osób i mienia, wykonują pracownicy ochrony.

Art. 26.

1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez:

- 1) pracowników ochrony wykonujących czynności w ramach specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;
- 2) pracowników ochrony wchodzących w skład zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;
- 3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;
- 4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
- 5) pracowników ochrony mających prawo do czynności określonych:
 - a) w art. 36 ust. 1 pkt 4,
 - b) ³ w art. 36 ust. 1 pkt 5 po dopuszczeniu do posiadania broni w trybie przepisów ustawy o broni i amunicji;
- 6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.

2. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest uprawniona do:

- 1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 1;
- 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.

3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego

Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

- 2) ukończyła 21 lat;
- 3) ukończyła co najmniej gimnazjum;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo;
- 6) posiada nienaganną opinię wydaną przez właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych przez Policję informacji albo - w przypadku obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw - przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji tych państw, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby;
- 7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną orzeczeniami lekarskim i psychologicznym, których ważność nie upłynęła;
- 8) posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

4. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 1004).

5. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 6, wydaje się nie rzadziej niż co 3 lata, w formie postanowienia, na które służy zażalenie, a w przypadku opinii dotyczącej obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw, w formie przyjętej w tym państwie.

6. Spełnienie wymogów określonych w ust. 3 pkt 4 i 5 pracownik ochrony potwierdza własnym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

7. Spełnienie wymogu określonego w ust. 3 pkt 8 potwierdzają:

- 1) dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia lub świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia;

- 2) dyplomy lub świadectwa uczelni, szkół oficerskich lub podoficerskich Policji lub Straży Granicznej;
- 3) świadectwo szkolenia zawodowego zakończonego złożeniem egzaminu na pierwszy stopień podoficerski, chorążego lub oficerski Służby Więziennej wraz ze świadectwem szkolenia specjalistycznego w zakresie specjalizacji ochronnej w Służbie Więziennej;
- 4) zaświadczenia o ukończeniu kursów organizowanych przez ośrodki szkolenia Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub Biura Ochrony Rządu, o ile kursy te spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 9;
- 5) zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub kursu umiejętności zawodowych, potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 6) zaświadczenia o ukończeniu innych kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, prowadzonych przez publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 7) świadectwa ukończenia szkoleń lub kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia prowadzonych przez uczelnie.

8. Dyplomy uczelni kształcących w zakresie prawa, administracji publicznej, bezpieczeństwa narodowego lub bezpieczeństwa wewnętrznego potwierdzają specjalistyczne przygotowanie teoretyczne w zakresie znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia wymagania w zakresie kursów i szkoleń, o których mowa w ust. 7 pkt 6 i 7, w tym szczegółową tematykę i formę przeprowadzonych zajęć, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.

Art. 27.

1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2.

2. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się osobę, która:

- 1) ukończyła 18 lat;

- 2) spełnia wymogi, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4-6;
- 3) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do pracy stwierdzoną orzeczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.);
- 4) posiada wykształcenie co najmniej zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej, informatycznej lub ukończyła kurs pracownika zabezpieczenia technicznego albo została przyuczona do wymienionych zawodów na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.).

3. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

4. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest uprawniona do:

- 1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 2;
- 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników zabezpieczenia technicznego.

Art. 28.

1. Listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego prowadzi Komendant Główny Policji w systemie teleinformatycznym. Wprowadzania danych podlegających wpisowi dokonują komendanci wojewódzcy Policji właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której wpisywane dane dotyczą.

2. Listy, o których mowa w ust. 1, zawierają następujące dane:

- 1) numer porządkowy wpisu;
- 2) imię (imiona) i nazwisko, imię ojca i matki, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania oraz numer PESEL, jeżeli osoba której wpis dotyczy go posiada;
- 3) informację o pełnieniu funkcji członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością koncesjonowaną, lub prowadzeniu koncesjonowanej działalności gospodarczej jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, ze wskazaniem pełnionej funkcji oraz numeru koncesji przedsiębiorcy - jeżeli taki posiada.

Art. 29.

1. Właściwy komendant wojewódzki Policji dokonuje wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, lub dokonuje zmiany danych objętych wpisem na pisemny wniosek osoby, której wpisywane dane dotyczą.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający posiadane wykształcenie;
 - 2) oświadczenie wnioskodawcy:
 - a) o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
 - b) o niekaralności za przestępstwa umyślne oraz nietoczeniu się przeciwko wnioskodawcy postępowania karnego o takie przestępstwa;
 - 3) zaświadczenie lub świadectwo potwierdzające przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wykształcenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
 - 4) zaświadczenie potwierdzające odbycie kursu pracownika zabezpieczenia technicznego lub zaświadczenie o przyuczeniu do zawodu w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
 - 5) orzeczenia, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7 albo art. 27 ust. 2 pkt 3;
 - 6) decyzję pozytywną o uznaniu kwalifikacji w zawodzie pracownika ochrony fizycznej albo w zawodzie pracownika zabezpieczenia technicznego - jeżeli taka decyzja była wydana.
3. Właściwy komendant wojewódzki Policji wydaje osobie, której wpisywane dane dotyczą, zaświadczenie o dokonaniu wpisu na listę.
4. Opłatę za wydanie zaświadczenia ponosi wnioskodawca według stawek określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, z późn. zm.).
5. Odmowa wpisu na listę następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, w przypadku gdy:
- 1) pracownik ochrony fizycznej nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 26 ust. 3;
 - 2) pracownik zabezpieczenia technicznego nie spełnia wymogów określonych w art. 27 ust. 2.
6. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, w przypadku gdy:
- 1) pracownik ochrony fizycznej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
 - 2) nie spełnia warunków określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4-8, w art. 30 albo w art. 38b;
 - 3) wykonując zadania pracownika ochrony fizycznej dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 lub art. 87 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482, z późn. zm.).
7. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, w przypadku gdy:

- 1) pracownik zabezpieczenia technicznego został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
- 2) nie spełnia wymogów określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4-6, art. 27 ust. 2 pkt 3 lub w art. 30;
- 3) wykonując zadania pracownika zabezpieczenia technicznego dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.

8. Skreślenie z listy następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji.

9. Decyzja administracyjna, o której mowa w ust. 8, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

10. O skreśleniu z listy osób pełniących funkcje określone w art. 28 ust. 2 pkt 3 właściwy komendant wojewódzki Policji zawiadamia niezwłocznie organ koncesyjny.

11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego oraz wzór zaświadczenia o wpisie na te listy, z uwzględnieniem danych, o których mowa w art. 28 ust. 2.

Art. 30.

Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej oraz kwalifikowany pracownik zabezpieczenia technicznego jest obowiązany do zawiadamiania właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zmianie danych objętych wpisem w terminie 14 dni od dnia jej powstania.

Art. 31.

Pracownikiem ochrony, co do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nieskazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

Art. 32.

Badania lekarskie i psychologiczne osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej przeprowadza się co 3 lata lub w okresach krótszych niż 3 lata:

- 1) jeżeli w orzeczeniu lekarskim lub psychologicznym wskazano krótszy termin następnego badania niż 3 lata;
- 2) po okresie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą trwającą dłużej niż 6 miesięcy;
- 3) na wniosek pracodawcy lub właściwego komendanta wojewódzkiego Policji - w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do wykonywania zadań.

Art. 33.

1. Badania lekarskie i psychologiczne osoby ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis przeprowadza się na wniosek tej osoby, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadająca taki wpis jest obowiązana dołączyć oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że nie jest osobą niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) lub nie posiada orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanego przez właściwy organ rentowy albo dokumenty potwierdzające orzeczonego stopień niepełnosprawności, inwalidztwa lub niezdolności do pracy.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3, osoba poddająca się badaniu jest obowiązana złożyć lekarzowi i psychologowi przeprowadzającemu badanie oświadczenie albo dokumenty, o których mowa w ust. 2.

4.⁴ Do przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, uprawniony jest lekarz upoważniony, o którym mowa w art. 15b ust. 1 ustawy o broni i amunicji, który posiada uprawnienie do wykonywania badań, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań lekarskich oraz wydawanych orzeczeń lekarskich stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.

Art. 33a.

1.⁵ Do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń psychologicznych, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony psycholog upoważniony, o którym mowa w art. 15c ust. 1 ustawy o broni i amunicji. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń psychologicznych stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.

2. Opłaty za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, a także wydane na ich podstawie orzeczenia, ponosi osoba poddana badaniu, a w odniesieniu do pracowników, pracodawca zatrudniający tę osobę.

3. Badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba, ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, w stosunku

do pracowników przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę, a orzeczenie lekarskie wydane na podstawie badań lekarskich, w obu przypadkach, traktuje się jako orzeczenie, o którym mowa w art. 229 § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy zakres oraz tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis lub posiadająca wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej,

1a) ⁶ jednostki o wyższym poziomie referencyjnym, o których mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1;

2) maksymalne stawki opłat za badania lekarskie i psychologiczne,

3) wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 2, oraz druków orzeczeń

- ⁷ uwzględniając potrzebę zapewnienia, aby wyniki badań odzwierciedlały stan zdrowia osób poddających się badaniu, potencjał wykonawczy jednostki referencyjnej, w szczególności liczbę i kwalifikacje personelu medycznego, wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną oraz możliwości diagnostyczno-terapeutyczne w określonej dziedzinie medycyny, oraz aby stawki opłat, o których mowa w pkt 2, odpowiadały kosztom przeprowadzonych badań.

Art. 34.

1. Od orzeczenia lekarskiego i psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobie ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis, pracodawcy oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

3. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie, do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:

1) ⁸ wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy - jednostka o wyższym poziomie referencyjnym;

2) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;

3) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Lekarz lub psycholog, za którego pośrednictwem jest wnoszone odwołanie przekazuje je wraz z dokumentacją badań oraz oświadczeniem lub dokumentacją, o których mowa w art. 33 ust. 2, do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5. Badanie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne wydane w trybie odwołania jest ostateczne.